

2018 KPSS Ortaöğretim

Değerlendirme Raporu

OCAK 2019

2018 KPSS

Ortaöğretim

Değerlendirme Raporu

OCAK 2019

Hazırlayanlar

Ayten Öykü OKUMUŞ
Sümeyra YILDIRIM
Yılmaz YÖRÜK
İbrahim Ethem YAŞAR

Editör

Ümran ATASOY

Grafik Tasarım

Ali ARIKEL
Özgü SERBEST

Değerlendirme Raporları Serisi No:12
OCAK 2019

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM)

Üniversiteler Mahallesi İhsan Doğramacı Bulvarı No: 1

06800 Bilkent / ANKARA

Tel: 444 6796 (ÖSYM) (Çağrı Merkezi)

www.osym.gov.tr

© Bu yayının tüm hakları T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına aittir. T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının izni olmaksızın yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik yollarla basımı, yayını, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek suretiyle alıntı yapılabilir.

Kısaltmalar

- ÖSYM : Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
KPSS : Kamu Personel Seçme Sınavı
ASP : Ağırlıklı Standart Puan
KPSSP94 : KPSS Ortaöğretim Düzeyi için Puan Türü

İçindekiler

Sunuş.....	6
Özet.....	7
Giriş.....	8
2018 KPSS Ortaöğretim Analizleri	10
Doğru Cevap Sayısı Dağılımları.....	14
Puan Dağılımları.....	22
Adayların KPSSP94 Puanının Mezuniyet Yıllarına Göre Değişimi	23
Kaynaklar.....	24
EK 1. 2018 KPSS Ortaöğretim'e Giren Adayların Okul Türlerine Göre KPSSP94 Puan Ortalamaları.....	25

Tablolar

Tablo 1: KPSS Ortaöğretim’de Uygulanan Testlerin Kapsamları	8
Tablo 2: 2018 KPSS Ortaöğretim İstatistikleri.....	12

Şekiller

Şekil 1: Okul Türlerine Göre KPSS Ortaöğretim'e Katılan Aday Oranları.....	11
Şekil 2: KPSS Ortaöğretim - Genel Yetenek Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı	14
Şekil 3: KPSS Ortaöğretim - Genel Kültür Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı	15
Şekil 4: KPSS Ortaöğretim - Sözel Bölüm Doğru Cevap Sayısı Dağılım	16
Şekil 5: KPSS Ortaöğretim - Sayısal Bölüm Doğru Cevap Sayısı Dağılımı	17
Şekil 6: KPSS Ortaöğretim - Tarih Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı.....	18
Şekil 7: KPSS Ortaöğretim - Türkiye Coğrafyası Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı	19
Şekil 8: KPSS Ortaöğretim-Temel Yurttaşlık Bilgisi Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı.....	20
Şekil 9: KPSS Ortaöğretim - Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular Doğru Cevap Sayısı.....	21
Şekil 10: 2018 KPSS Ortaöğretim KPSSP94 Puanı	22
Şekil 11: Mezuniyet Yıllarına Göre Puan Dağılımları	23

Sunuş

Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM), yükseköğretim kurumlarına geçişte ölçme, seçme ve yerleştirme yapmak üzere 1974'te kurulmuştur. Fakat zamanla YDS, ALES, DGS, TUS, EUS, YDUS, KPSS gibi farklı aday kitlelerine yönelik sınavlar da yapmaya başlamıştır. Bu sınavların yanı sıra ÖSYM; Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Sayıştay Başkanlığı gibi kurumların talepleri doğrultusunda da sınav yapmaktadır. 2018 yılında ise Yüksek Seçim Kurulu'nun talebi üzerine ilk defa YSK sınavı yapılmıştır.

Herkes için her yerde olmayı amaçlayan ÖSYM, yaptığı sınavların geçerli, güvenilir ve adil olması için çalışmaktadır. Bu amaçla engeli, sağlık sorunu veya özel durumu olan adaylar için de çözüm odaklı çalışmalar yürütür. Bu adayların yaşadıkları illerde uygun sınıflar açarak sınavlarının sorunsuz biçimde gerçekleşmesini sağlamak için merkezden temsilciler gönderir.

Yaptığı sınav sayısı ve hizmet verdiği aday sayısı bakımından dünya çapında önemli bir sınav merkezi olan ÖSYM, 2014 yılında ilk defa e-YDS (İngilizce) uygulamıştır. e-YDS (İngilizce) zamanla her ay yapılmaya başlanmıştır. 2018 yılında ise e-YDS (İngilizce)'ye ek olarak Rusça, Arapça, Fransızca ve Almanca dillerinden de e-YDS yapılmaya başlanmıştır. 2018'de e-sınav merkezlerinde toplam 26.803 aday sınava girmiştir. ÖSYM, bu hizmeti Ankara, İstanbul ve İzmir'deki e-sınav merkezlerinde sürdürmekte ve başka e-sınav merkezleri hazırlıkları da yapmaktadır.

ÖSYM, yapmış olduğu sınavlarla ilgili istatistiksel analizler kullanarak değerlendirme raporları hazırlamaktadır. Bu raporlardan elde edilen analiz sonuçlarını dikkate alarak sınavlarla ilgili iyileştirici bazı düzenlemeleri yapmaktadır. Bu raporlar, ÖSYM'nin temel değerlerinden hesap verebilir olmayı gerçekleştirmenin bir parçasını oluşturmaktadır. Bu amaçla değerlendirme raporlarının on ikincisi olan 2018 KPSS Ortaöğretim Değerlendirme Raporu'nu kamuoyuyla paylaşmaktayız.

Raporun hazırlanmasına eleştiri ve önerileriyle katkı sağlayan Değerlendirme Raporu Çalışma Grubu üyelerine teşekkür ederim.

Prof. Dr. Halis AYGÜN
ÖSYM BAŞKANI

Özet

KPSS Ortaöğretim Sınavı, "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" ile "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar ile İlgili Usul ve Esaslar" hükümlerine göre kamu hizmeti ve görevlerine atama yapılacak kadro ve görevlere atama amacıyla, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından uygulanan bir sınavdır. Sınav, Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinden oluşmaktadır. Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinden elde edilen standart puanlar ağırlıklandırılarak adayların KPSSP94 puanı hesaplanmaktadır. Kamu kurum ve kuruluşlarının B Grubu Kadrolarına yerleştirme, ortaöğretim düzeyinde KPSSP94 puan türü esas alınarak yapılmaktadır.

2018 KPSS Ortaöğretim sınavına başvuran 1.183.245 adaydan 1.024.001'i sınava girmiş ve 1.023.404 adayın sınavı geçerli kabul edilmiştir. Ayrıca sınavı geçerli olan 1.023.404 adaydan Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinin her ikisinden de en az 1 ham puan olması kriterini sağlayamayan 56.633 adayın KPSSP94 puanı hesaplanmamıştır. Sınavı geçerli olan ve puanı hesaplanan 966.771 aday bulunmaktadır. Bu değerlendirme raporu sınavı geçerli olan 1.023.404 aday üzerinden hazırlanmıştır. Adayların KPSSP94 puan dağılımları incelendiğinde 53,78 ile 100 aralığında bulunduğu ve 60-69 puan aralıklarında yoğunlaştığı görülmüştür.

2018 KPSS Ortaöğretim'de Genel Yetenek Testinin ortalaması 19,81 ve Genel Kültür Testinin ortalaması 21,83 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç, Genel Yetenek Testinin, Genel Kültür Testine göre adaylara daha zor geldiğini göstermektedir. Yapılan analizler sonucunda Genel Yetenek Testinin ortalama ayırt edicilik düzeyi 0,40 olarak hesaplanırken Genel Kültür Testinin ortalama ayırt edicilik düzeyi 0,31 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik analizinde Genel Yetenek Testine ait puanlardan elde edilen iç tutarlık katsayısının 0,91; Genel Kültür Testine ait puanlardan hesaplanan iç tutarlık katsayısının ise 0,85 olduğu hesaplanmıştır. Bu değerler, her iki testten elde edilen puanların yüksek derecede güvenilir olduğunu ve her iki testin iç tutarlığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Adayların KPSSP94 puanları mezun oldukları yıllara göre değişim göstermektedir. En yüksek puan ortalamasının 2016 (67,41), 2017 (67,41) ve 2018 (67,21) yılları mezunlarına, en düşük puan ortalamasının ise 2008 yılında mezun olan aday grubuna ait olduğu görülmüştür.

Giriş

KPSS Ortaöğretim Sınavı, "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik" ile "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar ile İlgili Usul ve Esaslar" hükümlerine göre kamu hizmeti ve görevlerine atama yapılacak kadro ve görevlere atama amacıyla, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından uygulanan bir sınavdır.

Sınava, ortaöğretim okullarından mezun olanlar ile sınava başvuru sırasında mezun du-

rumda olmayan ancak, sınavın geçerlilik süresi (iki yıl) içinde ortaöğretim düzeyinde mezun olabilecek durumda olan adaylar başvurabilmektedir. KPSS Ortaöğretim, sonuçların açıklanmasından itibaren iki yıl süreyle geçerlidir.

Sınavda, 60'ar adet çoktan seçmeli sorudan oluşan Genel Yetenek ve Genel Kültür Testleri uygulanmaktadır. Sınavın cevaplama süresi 130 dakikadır. Testlerin içeriğine ilişkin bilgiler Tablo-1'de verilmiştir.

Tablo 1

KPSS Ortaöğretim'de Uygulanan Testlerin Kapsamları

KPSS Ortaöğretim	
Genel Yetenek Testi (60 Soru)	Genel Kültür Testi (60 Soru)
<ul style="list-style-type: none"> Sözel Bölüm (30 Soru) Sayısal Bölüm (30 Soru) 	<ul style="list-style-type: none"> Tarih (27 Soru) Türkiye Coğrafyası (18 Soru) Temel Yurttaşlık Bilgisi (9 Soru) Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular (6 Soru)

Sınavda yer alan her test kendi içinde değerlendirilmeye tabi tutulmaktadır. Her testte doğru cevap sayısından yanlış cevap sayısının dörtte biri çıkarılarak ham puanlar bulunup bu puanların ortalama ve standart sapmaları kullanılarak standart puanlar hesaplanmaktadır.

Bir testte, en az 1 ham puanı (net) bulunmayan adaylar, bu test için yapılacak hesaplamalara alınmamakta ve bu test için standart puan hesaplanmamaktadır. Buna göre bir adayın puanının hesaplanabilmesi için Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinin her ikisinden de en az 1 ham puanı (1 net) olması gerekmektedir.

Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinden elde edilen standart puanlar ağırlıklandırılarak adayların KPSSP94 puanı hesaplanmaktadır. KPSSP94 puanı içinde Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinin her birinin ağırlığı 0,5'tir. Bu ağırlıklara göre, testlerden elde edilen standart puanlar kullanılarak ağırlıklı standart puan (ASP) hesaplanmaktadır. Bir aday için herhangi bir ASP'nin hesaplanabilmesi için bu adayın söz konusu ASP'nin hesaplanmasına giren testlerin her birinden standart

puanı olması gerekir. Adayların ASP'leri kullanılarak ortaöğretim düzeyi için KPSSP94 puanı hesaplanmaktadır.

KPSS puanlarının hesaplanmasında aşağıdaki hesaplama formülü kullanılmaktadır. Böylece KPSSP94 puan türü için 100 üzerinden puan dağılımı elde edilmiş olur. B Grubu Kadrolara yerleştirme, ortaöğretim düzeyinde KPSSP94 puan türü esas alınarak yapılmaktadır.

$$\text{KPSS Puanı} = 70 + \frac{30[2(\text{ASP} - X) - S]}{[2(B - X)] - S}$$

KPSS : Kamu Personel Seçme Sınavı

ASP : Ağırlıklı standart puan

X : ASP dağılımının ortalaması

S : ASP dağılımının standart sapması

B : ASP dağılımındaki en yüksek ASP

Yönetmelik kapsamında olmayıp yapacakları sınavlarda KPSS sonuçlarını esas alma durumunda olan kamu kurum ve kuruluşları; B grubu kadro niteliği taşıyan tüm kadrolu ve sözleşmeli personel alımlarında ortaöğretim düzeyi için KPSSP94 puanını kullanabileceklerdir.

2018 KPSS Ortaöğretim Analizleri

2018 KPSS Ortaöğretim 7 Ekim 2018 tarihinde yapılmıştır. Sınava başvuran 1.183.245 adaydan 1.024.001'i sınava girmiş ve 1.023.404 adayın sınavı geçerli kabul edilmiştir. Ayrıca sınavı geçerli olan adaylardan Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinin her ikisinden de en az 1 ham puan olması kriterini sağlayamayan 56.633 adayın KPSSP94 puanı hesaplanmamıştır. Sınavı geçerli olan ve puanı hesaplanan 966.771 aday bulunmaktadır. Bu değerlendirme raporu sınavı geçerli olan 1.023.404 aday sonuçları üzerinden hazırlanmıştır.

2018 KPSS Ortaöğretim adaylarının mezun oldukları ya da eğitimlerine devam ettikleri okul türlerine göre dağılımı Şekil 1'de verilmiştir. Şekilde yer alan "Diğer Meslek Liseleri" kapsamında Adalet Meslek Lisesi, Denizcilik Meslek Lisesi, Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi, Ev Ekonomisi Meslek Lisesi, Maliye Meslek Lisesi, Spor Meslek Lisesi, Tapu Kadastro Meslek Lisesi, Tarım (Ziraat) Meslek Lisesi, Konservatuvar, Mahalli İdareler Meslek Lisesi, Anadolu Mahalli İdareler Meslek Lisesi, Demiryolu Meslek Lisesi, Meteoroloji Meslek Lisesi, Anadolu

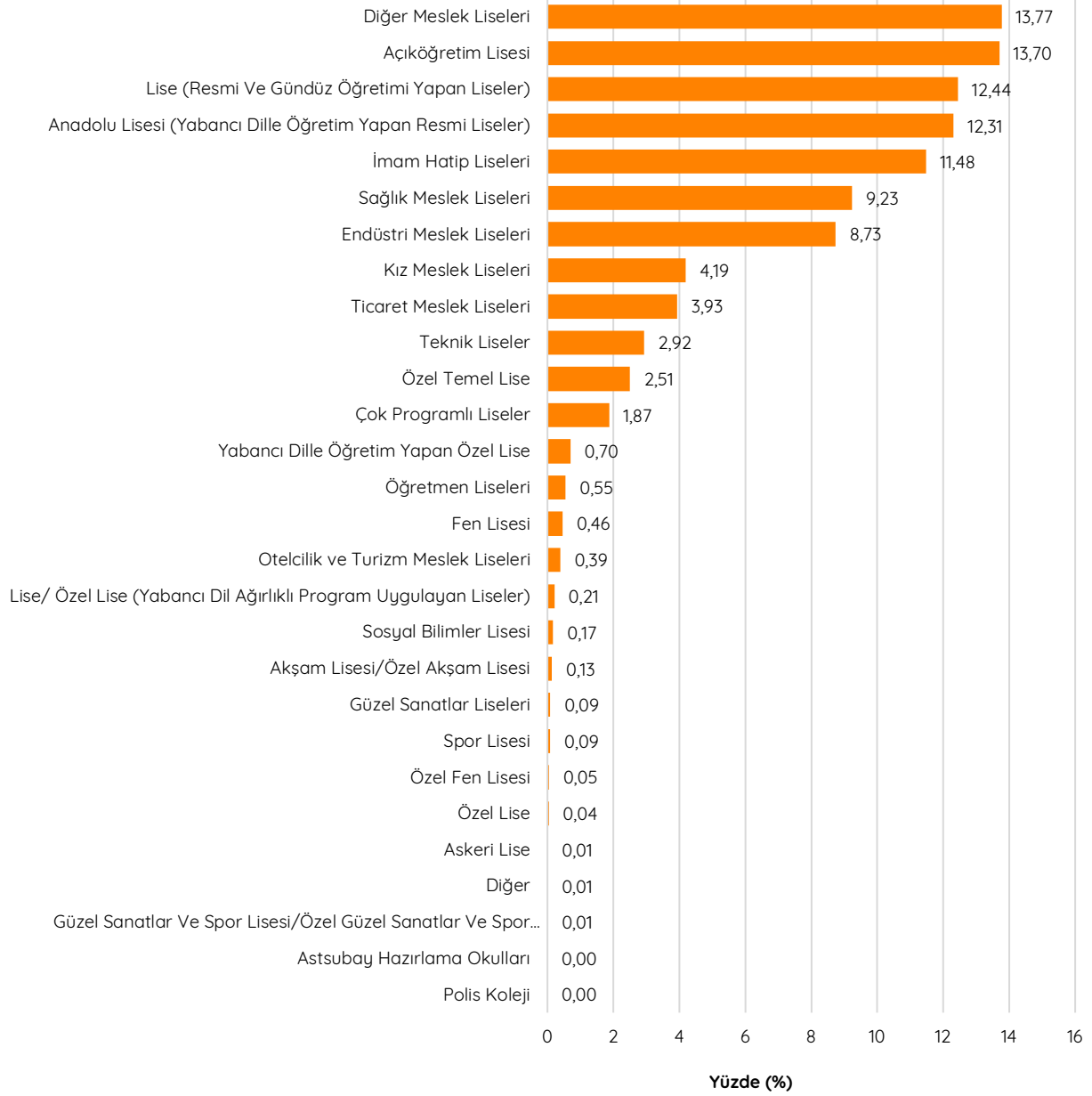
Meteoroloji Meslek Lisesi, Anadolu İletişim Meslek Lisesi, Anadolu Tapu Kadastro Meslek Lisesi, İşitme Engelliler Meslek Lisesi, Anadolu Tarım Meslek Lisesi, Özel Denizcilik Anadolu Meslek Lisesi, Denizcilik Anadolu Teknik Lisesi, Anadolu Meslek Programı, Özel Anadolu Meslek Programı, Anadolu Sekreterlik Meslek Lisesi, Sekreterlik Meslek Lisesi bulunmaktadır. "Diğer" kategorisi ise Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu), Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) Eğitim Programı, İş Okulu Eğitim Programı liseleri ve okul türü sistemde bulunmayanları kapsamaktadır.

Şekil 1'de görüldüğü gibi sınava katılan adayların %68'ini Anadolu Lisesi, Açıköğretim Lisesi, Lise, İmam Hatip Lisesi, Sağlık Meslek Liseleri ve Endüstri Meslek Liselerinden mezun olan adaylar oluşturmaktadır.

Her bir okul türünden 2018 KPSS Ortaöğretim'e katılan tüm adayların okul türlerine göre aday sayısı, en düşük puan, en yüksek puan, puan ortalaması ve standart sapma bilgileri EK 1'de verilmiştir.

Şekil 1

Okul Türlerine Göre KPSS Ortaöğretim'e Katılan Aday Oranları

Tablo 2’de görüldüğü gibi, 2018 KPSS Ortaöğretim’deki testler ve alt testler için doğru cevap sayısı ortalaması, standart sapma, ham

puan ortalaması, ortalama güçlük düzeyi ve ortalama ayırt edicilik düzeyi hesaplanmıştır.

Tablo 2		2018 KPSS Ortaöğretim İstatistikleri				
Test / Alt Test	Soru Sayısı	Doğru Cevap Sayısı Ortalaması	Standart Sapma	Ham Puan Ortalaması	Ortalama Güçlük Düzeyi	Ortalama Ayırt Edicilik Düzeyi
Genel Yetenek Testi	60	19,81	9,989	15,46	0,33	0,396
Sözel Bölüm	30	13,59	5,008	10,68	0,45	0,363
Sayısal Bölüm	30	6,21	6,408	4,78	0,21	0,543
Genel Kültür Testi	60	21,83	8,244	16,17	0,36	0,312
Tarih	27	7,59	4,183	4,90	0,28	0,354
Türkiye Coğrafyası	18	7,46	3,220	5,79	0,41	0,393
Temel Yurttaşlık Bilgisi	9	4,05	1,624	3,22	0,45	0,409
Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular	6	2,73	1,452	2,26	0,45	0,526

2018 KPSS Ortaöğretim’de Genel Yetenek Testinin doğru cevap sayısı ortalaması 19,81 ve Genel Kültür Testinin doğru cevap sayısı ortalaması 21,83 olarak hesaplanmıştır. Bu sonuç, Genel Yetenek Testinin, Genel Kültür Testine

göre adaylara daha zor geldiğini göstermektedir. Yapılan analizler sonucunda Genel Yetenek Testinin ortalama ayırt edicilik düzeyi 0,396 olarak hesaplanırken Genel Kültür Testinin ortalama ayırt edicilik düzeyi 0,312 olarak hesaplanmıştır.

Soru güçlük düzeyi, bir soruyu doğru cevaplayan adayların tüm adaya oranı; testin ortalama güçlük düzeyi de testte bulunan soru güçlükleri toplamının soru sayısına bölümü olarak tanımlanmaktadır (Ebel ve Fresbie, 1991; Linn ve Gronlund, 1995). Tablo 2’de görüldüğü üzere ortalama güçlük düzeyleri 0,21 ile 0,45 arasında değişmektedir. En yüksek ortalama güçlük düzeyi Sözel Bölüm, Temel Yurttaşlık Bilgisi ve Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular alt testlerinde, en düşük ortalama güçlük düzeyi ise Sayısal Bölüm alt testindedir. Adayların Sayısal Bölüm ve Tarih alt testlerinde doğru cevaplama oranlarının diğer alt testlere göre düşük olduğu görülmektedir.

Genel Yetenek Testinde 30’ar sorudan oluşan Sözel Bölüm ve Sayısal Bölüm alt testlerinde hesaplanan ham puan ortalamalarının birbirinden farklı değerlere sahip olduğu görülmektedir. Sayısal Bölüm alt testinde hesaplanan doğru cevap sayısının ortalama değerinin standart sapmasından küçük olması, bu alt testte adayların düşük başarı gösterdiğini ve çarpık bir dağılıma sahip olduğunu işaret etmektedir.

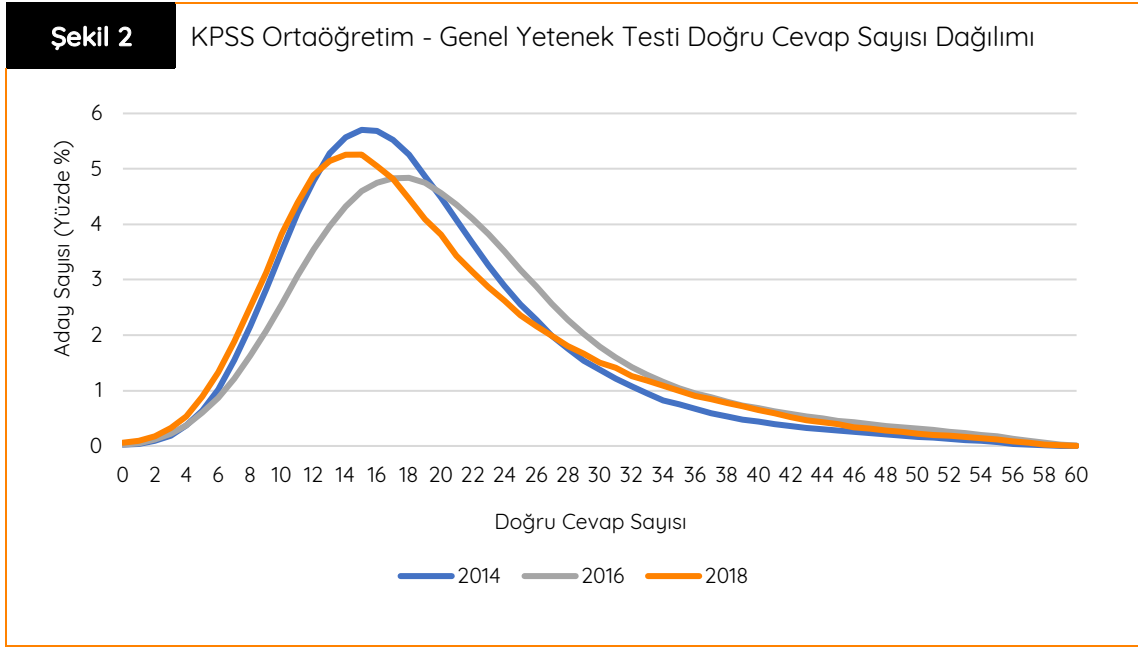
Soru ayırt ediciliği ise bir soru ile ölçülmek istenen özelliğe sahip olan adayları bu özelliğe sahip olmayan adaylardan ayırma gücü olarak tanımlanmaktadır (Baykul, 2010; Cohen ve Swerdlik, 2010; Özçelik, 1992). Testin ortalama ayırt edicilik düzeyi, testteki tüm soruların

ayırt edicilik değerlerinin ortalamasıdır (Urbina, 2014). Testteki soruların soru ayırt edicilik değeri 0,30 ve üzeri olması, soruların ayırt edicilik değerinin yeterli olduğunu göstermektedir (Crocker ve Algina, 2008). Alt testlerde bulunan soruların ortalama ayırt edicilik düzeyleri 0,35 ile 0,54 arasında değişmektedir. Elde edilen bu verilere bakıldığında tüm alt testlerdeki soruların ayırt edicilik değerlerinin kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Sayısal Bölüm ve Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular alt testlerinin ortalama ayırt ediciliklerinin görece diğer alt testlere göre daha yüksek olduğu ifade edilebilir.

Test puanlarının güvenilirliği; o testte yer alan bütün maddelerin ölçmek istediği değişkeni ölçebilmesi, soruların bir bütün hâlinde tutarlı bir ölçme yaptığının göstergesi olarak kabul edilmektedir (Cronbach, 1951; Kuder ve Richardson, 1937; Lord, 1955). Testler için 0,70 ve üzerindeki iç tutarlılık korelasyon katsayısı yeterli düzey olarak kabul edilmektedir (Turgut ve Baykul, 2015; Özçelik 1992; Urbina, 2014). Güvenirlik analizinde Genel Yetenek Testine ait puanlardan elde edilen iç tutarlık katsayısının 0,91; Genel Kültür Testine ait puanlardan hesaplanan iç tutarlık katsayısının ise 0,85 olduğu hesaplanmıştır. Bu değerler, her iki testten elde edilen puanların yüksek derecede güvenilir olduğunu ve her iki testin iç tutarlığının yüksek olduğunu göstermektedir.

Doğru Cevap Sayısı Dağılımları

KPSS Ortaöğretim sınavlarında yer alan testlerin ve alt testlerin 2014, 2016 ve 2018 yılları için adayların doğru cevap sayıları dağılımları aşağıdaki şekillerde (Şekil 2-9) verilmiştir.

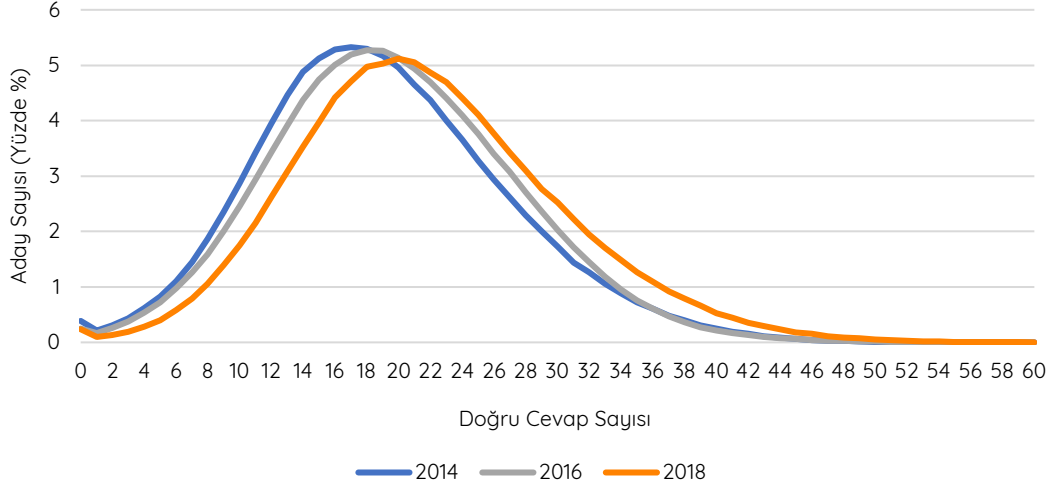

Şekil 2’de görüldüğü gibi 2014, 2016 ve 2018 yıllarında uygulanan Genel Yetenek Testlerinin doğru cevap sayısı dağılımlarının sağa çarpık dağılım gösterdiği gözlenmektedir. 2014 ve 2018 yıllarında adayların doğru cevap sayılarının genel olarak 10-20 aralığında yoğunlaştığı söylenebilir. 2016 yılında uygulanan Genel

Yetenek Testi doğru cevap sayısı dağılımının ortalamasının 2014 ve 2018 yıllarından daha yüksek olduğu görülmektedir. 2018 KPSS Ortaöğretim Genel Yetenek Testindeki 60 sorunun tamamını 14 aday doğru yanıtlamış iken 561 aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

Şekil 3

KPSS Ortaöğretim - Genel Kültür Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

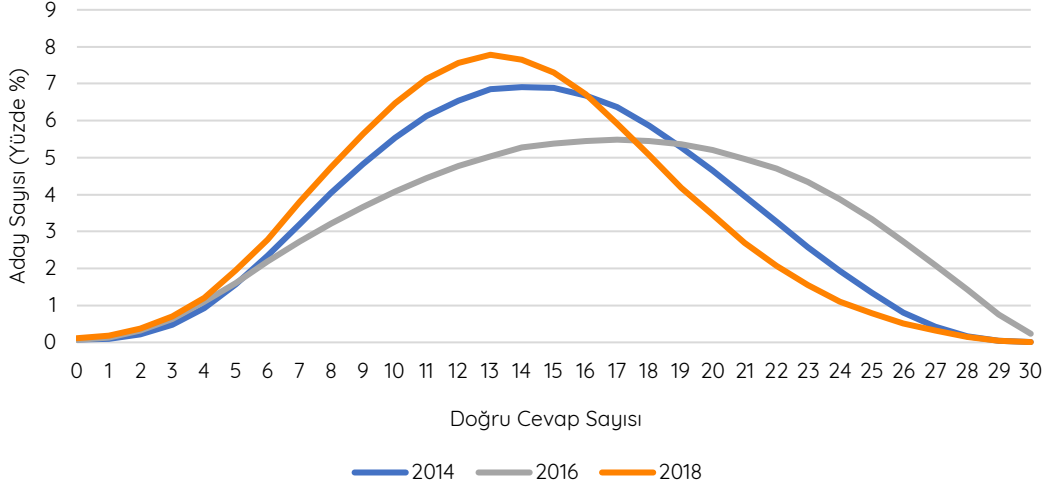

Şekil 3'te Genel Kültür Testine ait 2014, 2016 ve 2018 yıllarındaki doğru cevap sayısı dağılımları verilmiştir. 2018 yılında uygulanan Genel Kültür Testi doğru cevap sayısı dağılımının ortalamasının 2014 ve 2016 yılından daha yüksek olduğu görülmektedir. Aday sayısı dağılımı

yıllara göre benzerlik gösterirken doğru cevap sayısı ortalamalarının arttığı gözlenmektedir. 2018 KPSS Ortaöğretim Genel Kültür Testinde 1 aday 60 sorunun tamamını doğru yanıtlamış iken 2.468 aday hiçbir soruya doğru yanıt vermemiştir.

Şekil 4

KPSS Ortaöğretim - Sözel Bölüm Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

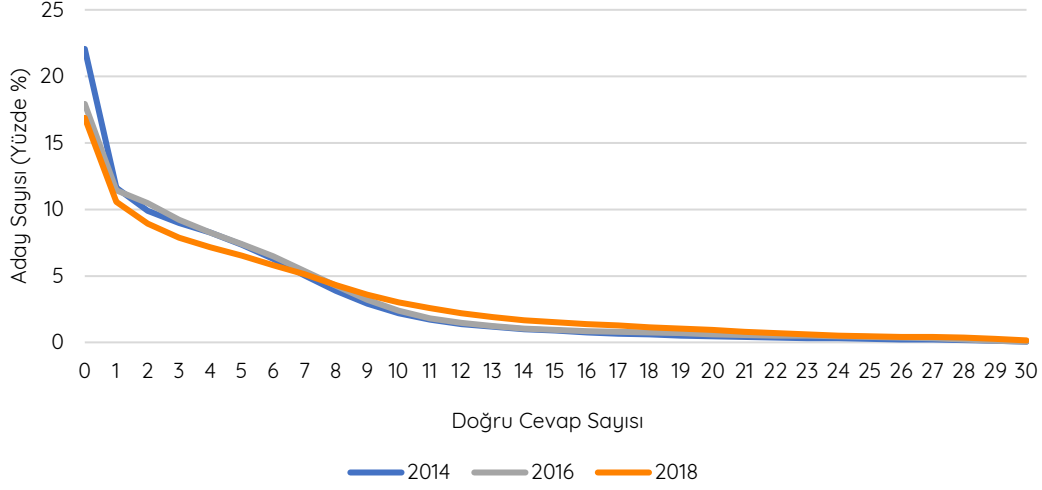

Şekil 4'te alt test bazında Sözel Bölüm'e ait 2014, 2016 ve 2018 yıllarındaki doğru cevap sayısı dağılımları verilmiştir. 2018 yılında uygulanan Sözel Bölüm alt testinin doğru cevap sayısı dağılımının normal dağılım gösterdiği gözlenmektedir. Şekil 2'de 2016 yılındaki Genel Yetenek Testi doğru cevap sayısı ortalaması-

nın diğer yıllara göre daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Bu durum, Şekil 4'te de görüldüğü gibi Sözel Bölüm alt testinin doğru cevap sayısının ortalamasının diğer yıllara göre yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. 2018 yılında Sözel Bölümde yer alan 30 sorunun tamamını 73 aday doğru yanıtlamış iken 1.230 aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

Şekil 5

KPSS Ortaöğretim - Sayısal Bölüm Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

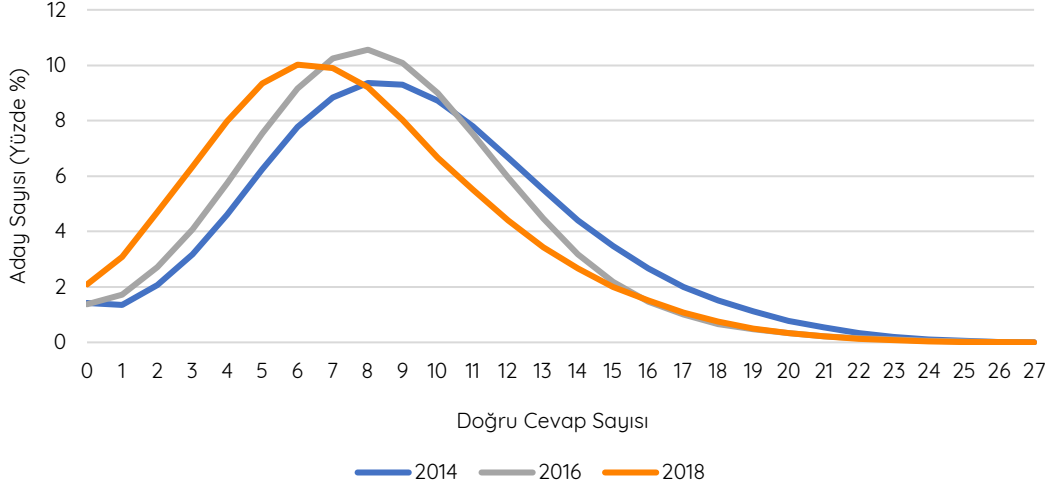

Şekil 5'teki 2014, 2016 ve 2018 yıllarına ait Sayısal Bölüm alt testlerinin doğru cevap sayısı dağılımları göz önünde bulundurulduğunda doğru cevabı olmayan aday oranının en az 2018 yılında uygulanan sınavda olduğu görülmektedir. Doğru cevap sayısı 7 ve üzerinde

olan aday sayıları yıllar arasında benzerlik göstermektedir. 2018 KPSS Ortaöğretim Sayısal Bölüm alt testinde bulunan 30 sorunun tamamını 1.504 aday doğru yanıtlamış iken 173.385 (%17) aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

Şekil 6

KPSS Ortaöğretim - Tarih Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

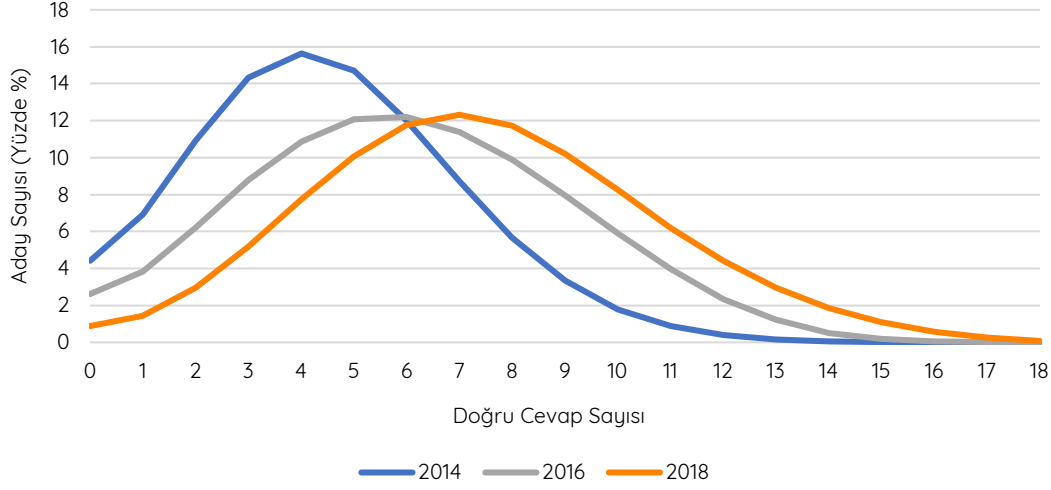

Şekil 6'da Tarih alt testinde 2014, 2016 ve 2018 yılları doğru cevap sayısı dağılımları verilmiştir. 2018 yılındaki Tarih alt testi doğru cevap sayısı ortalamasının 2014 ve 2016 yılı sınavlarına göre düşük olduğu, dağılımının daha sağa

çarpık olduğu ve adaylara daha zor geldiği görülmektedir. 2018 yılında 8 aday Tarih alt testindeki 27 sorunun tamamını doğru yanıtlamış iken 21.259 aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

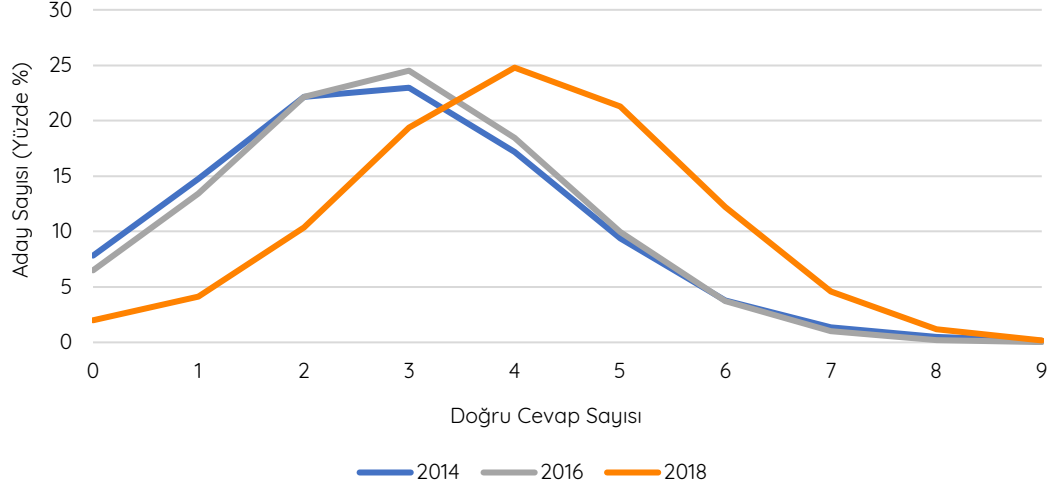
Şekil 7

KPSS Ortaöğretim - Türkiye Coğrafyası Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

Şekil 7’de Türkiye Coğrafyası alt testinde 2014, 2016 ve 2018 yılları doğru cevap sayısı dağılımları verilmiştir. 2014 ve 2016 yıllarındaki Türkiye Coğrafyası alt testlerinin doğru cevap sayısı dağılımı sağa çarpık bir dağılım gösterirken 2018 yılında uygulanan Türkiye Coğrafyası alt testi dağılımı normale yakın bir dağılım göstermiştir. Testin bireyler arasındaki farklılıkları iyi ayırt edebilmesi için standart sapmasının büyük olması istenir. Standart sapmanın büyük olduğu durumlarda; testin ayırt ediciliği

daha yüksektir, adayların puanlarının testin ortalamasından farkı daha fazladır (Baykul, 2010). KPSS Ortaöğretim Türkiye Coğrafyası alt testinin son 3 sınav içinde en yüksek standart sapma değeri 2018 yılına aittir. Bu da 2018 yılında uygulanan testin 2014 ve 2016 yıllarına göre daha ayırt edici olduğunu gösterir. 2018 KPSS Ortaöğretim Türkiye Coğrafyası alt testinde bulunan 18 sorunun tamamını 789 aday doğru yanıtlamış iken 9.139 aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

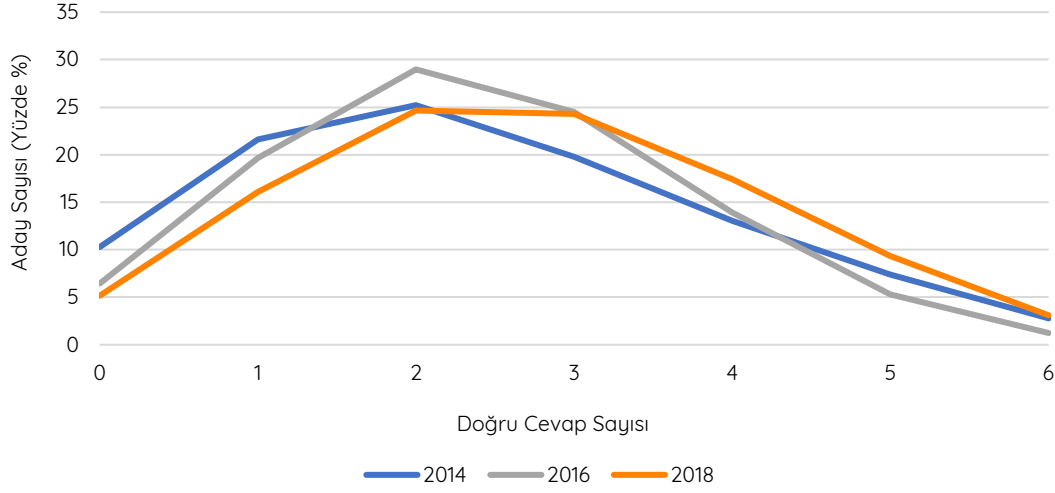
Şekil 8 KPSS Ortaöğretim-Temel Yurttaşlık Bilgisi Testi Doğru Cevap Sayısı Dağılımı

Şekil 8’de Temel Yurttaşlık Bilgisi alt testine ait 2014, 2016 ve 2018 yılları doğru cevap sayısı dağılımları verilmiştir. 2014 ve 2016 yıllarındaki Temel Yurttaşlık Bilgisi alt testlerinin doğru cevap sayısı dağılımı benzer ve sağa çarpık bir dağılım gösterirken 2018 yılında uygulanan Temel Yurttaşlık Bilgisi dağılımı normal dağılım göstermiştir. 2018 yılındaki doğru

cevap sayısı ortalamasının 2014 ve 2016 yıllarındaki sınava göre daha yüksek olduğu ve sıfır doğrusu olan aday oranının az olduğu görülmektedir. 2018 KPSS Ortaöğretim Temel Yurttaşlık Bilgisi alt testinde bulunan 9 sorunun tamamını 1.784 aday doğru yanıtlamış iken 20.444 aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

Şekil 9

KPSS Ortaöğretim - Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular Doğru Cevap Sayısı

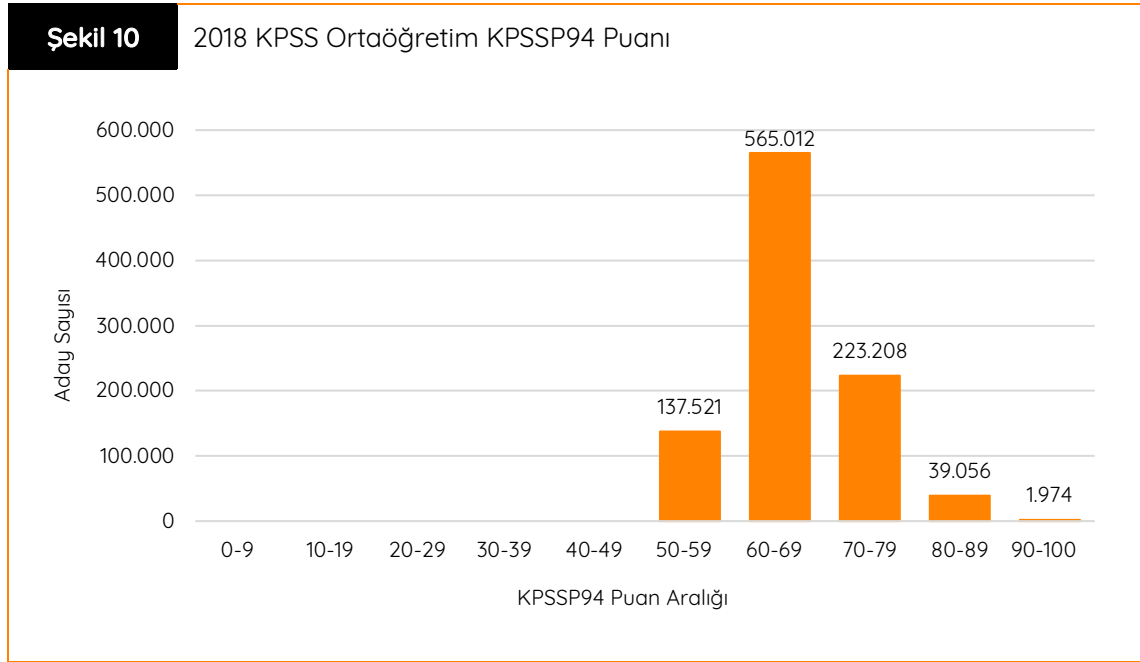
Şekil 9'da Türkiye ve Dünya ile İlgili Genel, Kültürel ve Güncel Sosyoekonomik Konular alt testine ait 2014, 2016 ve 2018 yılları doğru ce-

vap sayısı dağılımları görülmektedir. 2018 yılında 31.459 aday 6 sorunun tamamını doğru yanıtlamış iken 52.286 (%5) aday hiçbir soruya doğru yanıt verememiştir.

Puan Dağılımları

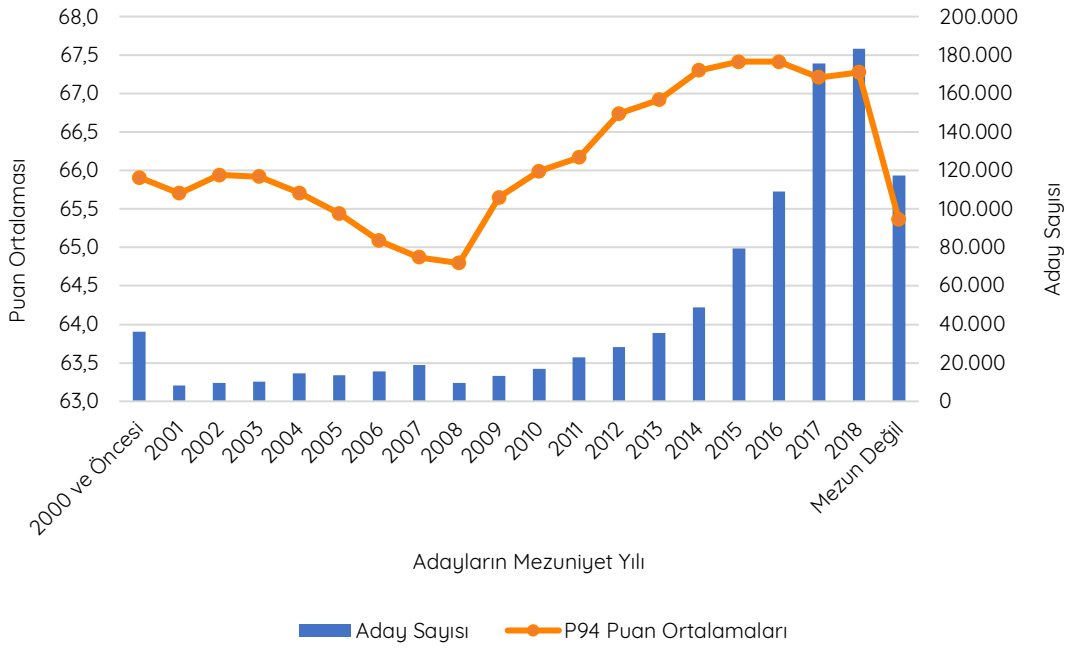
2018 KPSS Ortaöğretim adaylarının KPSSP94 puan dağılımları incelenmiş ve elde edilen sonuçlar Şekil 10'da sunulmuştur. Sınavı geçerli olan adaylardan Genel Yetenek ve Genel Kültür Testlerinin her ikisinden de en az 1 ham puanı olmayan 56.633 adayın KPSSP94 puanı hesaplanmamıştır. Sınavı geçerli olan ve puanı hesaplanan 966.771 aday bulunmaktadır.

KPSSP94 puanının hesaplanmasında kullanılan formüle göre 2018 KPSS Ortaöğretim düzeyi için 100 üzerinden puan dağılımları elde edilmiş ve adayların puanları 53,78 ile 100 aralığında bulunmaktadır. KPSSP94 puan türü için 100 tam puan alan 1 aday bulunmaktadır. Şekil 10'da görüldüğü gibi adayların puanları 60-69 puan aralıklarında yoğunlaşmıştır.

Adayların KPSSP94 Puanınının Mezuniyet Yıllarına Göre Değişimi

Şekil 11 Mezuniyet Yıllarına Göre Puan Dağılımları

Şekil 11’de farklı yıllarda mezun olan ya da eğitime devam eden adayların KPSSP94 puan ortalamaları verilmiştir. Şekilde görüldüğü gibi, adayların KPSSP94 puanları mezun oldukları yıllara göre değişim göstermektedir. En yüksek puan ortalaması 2016 (67,41), 2017

(67,41) ve 2018 (67,21) yılları mezunlarına, en düşük puan ortalaması ise 2008 yılında mezun olan aday grubuna aittir. Henüz mezun olmayıp eğitime devam eden adayların ortalamasının ise son 10 yılda mezun olan adaylara göre düşük olduğu görülmektedir.

Kaynaklar

- Baykul, Y. (2010). Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması. Ankara: Pegem Akademi.
- Cohen, R.J., & Swerdlik, M.E. (2010). Psychological testing and assessment. New York, NY: McGraw Hill.
- Crocker, L. M., & Algina, J. (2008). Introduction to classical and modern test theory. Mason, OH: Cengage Learning.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. Psychometrika, 16, 297-334.
- Ebel, R.L. ve Fresbie, D.A. (1991). Essentials of educational measurement, (5th Edition). New Jersey: Prentice-Hall.
- Kuder, G. F. ve Richardson, M. W. (1937). The theory of estimation of test reliability. Psychometrika, 2, 151-160.
- Linn, R.L. ve Gronlund, N.E. (1995). Measurement and assessment in teaching, (7th Edition). New Jersey: Prentice-Hall.
- Lord, F. M. (1955). Estimating test reliability. Educational and psychological measurement, 15, 325-336.
- Özçelik, D.A. (1992). Ölçme ve değerlendirme (Genişletilmiş üçüncü baskı). Ankara: ÖSYM.
- Urbina, S. (2014). Essentials of psychological testing (2nd Edition). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.
- Turgut, M. F. ve Baykul, Y. (2015). Eğitimde ve psikolojide ölçme: Klasik test teorisi ve uygulaması. Ankara: Pegem Akademi.

EK 1. 2018 KPSS Ortaöğretim'e Giren Adayların Okul Türlerine Göre KPSSP94 Puan Ortalamaları

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
Adalet Meslek Lisesi	3.110	56,30	90,53	70,14	5,25
Akşam Lisesi	8	59,25	72,23	66,08	4,16
Akşam Ticaret Meslek Lisesi	2	61,76	67,18	64,47	3,84
Anadolu Aşçılık Meslek Lisesi	15	55,99	71,27	64,59	4,78
Anadolu Denizcilik Meslek Lisesi	1.129	54,71	92,12	67,13	4,99
Anadolu Dış Ticaret Meslek Lisesi	13	58,94	79,49	66,31	5,41
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	133	55,94	75,64	64,19	4,13
Anadolu Hazır Giyim Ve Deri Hazır Giyim Meslek Lisesi	6	60,38	69,23	64,82	3,68
Anadolu İletişim Meslek Lisesi	552	54,08	84,91	65,69	5,09
Anadolu İmam Hatip Lisesi	54.406	53,87	96,06	67,64	5,96
Anadolu Lisesi (Y.Dille Öğretim Yapan Resmi Liseler)	124.661	53,99	98,41	71,08	6,69
Anadolu Mahalli İdareler Meslek Lisesi	15	58,19	74,53	65,40	4,65
Anadolu Meslek Lisesi	4.302	54,90	89,56	67,70	5,56
Anadolu Meslek Lisesi (Kız Teknik)	8.748	53,99	89,35	65,67	5,04
Anadolu Meslek Lisesi Programı	4	56,41	71,77	61,17	7,15
Anadolu Meslek Programı	99.388	53,78	96,53	65,65	5,45
Anadolu Meteoroloji Meslek Lisesi	2	60,06	86,04	73,05	18,37
Anadolu Moda Tasarımı Meslek Lisesi	1	72,63	72,63	72,63	-
Anadolu Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi	3.784	54,27	88,79	64,68	4,81
Anadolu Öğretmen Lisesi	5.564	55,47	99,78	77,52	6,61
Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	50.295	54,41	98,18	73,65	6,73
Anadolu Sekreterlik Meslek Lisesi	5	60,31	70,05	65,47	4,20

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
Anadolu Seramik Meslek Lisesi	8	62,04	72,95	67,99	4,29
Anadolu Tapu Kadastro Meslek Lisesi	33	65,95	82,56	74,11	4,45
Anadolu Tarım Meslek Lisesi	193	55,74	88,20	69,26	5,99
Anadolu Teknik Lisesi (Erkek Teknik)	16.251	53,97	98,96	67,39	5,57
Anadolu Teknik Lisesi (Kız Teknik)	682	54,60	83,95	65,28	4,76
Anadolu Teknik Lisesi Programı (Erkek Teknik)	2	61,86	64,09	62,98	1,58
Anadolu Teknik Programı	10.434	53,78	87,72	63,99	4,47
Anadolu Tekstil Meslek Lisesi	40	57,17	80,28	64,87	5,14
Anadolu Tekstil Teknik Lisesi (Kız Teknik)	2	61,72	69,15	65,44	5,25
Anadolu Ticaret Meslek Lisesi	7.337	53,90	93,27	66,12	5,14
Askeri Lise	81	69,98	91,95	80,87	5,12
Batı Avrupa Programı	2	74,24	79,60	76,92	3,80
Çevre Sağlığı Meslek Lisesi	1	64,32	64,32	64,32	-
Denizcilik Anadolu Teknik Lisesi	89	57,71	77,92	66,99	4,49
Denizcilik Meslek Lisesi	37	58,77	69,89	63,94	3,21
Denizcilik Ve Su Ürünleri Meslek Lisesi	92	55,86	79,69	67,39	5,13
Diğer (Bu Kodu İşaretleyenler Belli Okul Türlerine Tanınan Ayrıcalıklardan Yararlanamazlar.)	24	54,08	76,90	61,94	5,23
Endüstri Meslek Lisesi	74.109	53,78	95,02	63,73	4,85
Endüstri Meslek Lisesi Programı	11.073	53,90	92,74	63,22	4,75
Ev Ekonomisi Meslek Lisesi	6	62,82	65,54	64,52	1,06
Fen Lisesi	4.662	60,24	99,07	81,39	5,76
Geleneksel Türk Sanatları Meslek Lisesi (Kız Teknik)	2	59,74	65,85	62,79	4,32
Güzel Sanatlar Lisesi	712	54,11	79,24	63,02	4,32
Güzel Sanatlar Ve Spor Lisesi	64	56,08	75,86	63,71	4,11
İç Mimarlık Ve Restorasyon Anadolu M. L.(Kız Teknik)	1	60,55	60,55	60,55	-

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
İmam Hatip Lisesi	58.906	53,87	93,10	65,55	5,31
İmam Hatip Lisesi (Yabancı Dil Ağırlıklı)	5	61,59	79,43	69,42	7,07
İmam Hatip Lisesi Programı (Açıköğretim Lisesi)	39.110	53,78	91,27	62,69	4,57
İmam Hatip Lisesi Programı / Anadolu İmam Hatip Lisesi Programı (Çok Programlı Lise)	101	56,68	82,63	65,46	5,28
İmam Hatip Okulu	13	55,59	73,87	64,46	5,71
İnşaat Teknik Lisesi	13	56,55	79,78	67,94	6,64
İş Okulu Eğitim Programı	2	56,60	57,86	57,23	0,89
Kız Meslek Lisesi Programı	725	54,06	84,00	62,51	4,17
Kimya Meslek Lisesi	66	56,41	81,30	65,55	5,78
Kimya Teknik Lisesi	11	58,03	73,64	67,49	4,95
Konservatuvar	2	64,68	69,14	66,91	3,16
Kuaförlük Meslek Lisesi	2	58,32	63,83	61,07	3,90
Laborant Meslek Lisesi	8	60,72	74,04	65,57	4,43
Laboratuvar Sağlık Meslek Lisesi	69	55,03	85,57	65,00	5,60
Limme Programı Uygulayan Endüstri Meslek Lisesi	5	64,54	73,12	69,33	3,15
Limme Programı Uygulayan Meslek Lisesi (Kız Teknik)	3	55,30	64,54	59,32	4,73
Limme Programı Uygulayan Ticaret Meslek Lisesi	9	58,84	70,74	64,09	4,09
Lise (Resmi Ve Gündüz Öğretimi Yapan Liseler)	121.708	53,90	97,95	66,68	5,64
Lise, Özel Lise (Y. Dil Ağırlıklı Program Uygulayan Liseler)	2.141	55,54	92,54	69,89	5,92
Lise Programı	70.148	53,87	98,66	64,47	5,29
Lise Programı (Yabancı Dil Ağırlıklı)	92	57,75	82,22	67,82	5,14
Maliye Meslek Lisesi	2	63,68	65,34	64,51	1,17
Matbaa Meslek Lisesi	34	59,27	83,43	64,79	5,66
Meslek Lisesi (Kız Teknik)	31.344	53,87	88,00	62,71	4,44
Meslek Lisesi Programı	17.810	53,78	88,73	61,88	4,11

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
Mızıka Astsubay Hazırlama Okulu	4	70,06	74,07	71,33	1,87
Motor Meslek Lisesi	221	55,09	77,84	65,44	5,17
Motor Teknik Lisesi	23	59,83	75,05	67,00	4,29
Ortadoğu Programı	1	67,17	67,17	67,17	-
Ortopedik Cihaz Ve Protez Teknisyen Okulu	5	59,74	70,62	66,63	4,53
Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi	8	59,06	72,55	64,55	5,18
Öğretmen Lisesi	30	59,09	79,60	66,97	4,87
Özel Akşam Lisesi	1.168	53,99	85,57	62,62	4,40
Özel Anadolu Meslek Lisesi	130	55,54	79,05	62,99	4,94
Özel Anadolu Meslek Programı	17.505	53,87	91,13	62,14	3,90
Özel Anadolu Otelcilik Ve Turizm Meslek Lisesi	21	55,83	77,52	64,18	4,94
Özel Anadolu Öğretmen Lisesi	10	62,51	86,72	75,11	7,77
Özel Anadolu Sağlık Meslek Lisesi	21.001	53,78	98,74	63,95	5,16
Özel Anadolu Teknik Lisesi	297	55,12	83,84	66,26	6,04
Özel Anadolu Teknik Programı	744	54,58	86,63	64,85	6,12
Özel Eğitim Meslek Lisesi (İşitme Engelliler)	33	54,29	67,27	57,78	2,55
Özel Eğitim Meslek Lisesi (Ortopedik Engelliler)	9	55,73	72,67	63,31	5,96
Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu)	15	55,03	61,88	57,09	2,07
Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi (Okulu) Eğitim Programı	1	59,44	59,44	59,44	-
Özel Fen Lisesi	520	58,52	97,75	80,30	7,38
Özel Hemşirelik Meslek Lisesi	3	68,03	76,08	71,62	4,10
Özel Lise	398	55,40	92,74	68,57	7,06
Özel Meslek Lisesi	217	54,59	84,18	63,45	4,86
Özel Meslek Lisesi (Kız Teknik)	1	61,54	61,54	61,54	-
Özel Sağlık Meslek Lisesi	9	58,85	74,23	65,72	4,12

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
Özel Temel Lise	25.177	53,97	100,00	70,36	6,93
Özel Ticaret Meslek Lisesi	7	60,02	68,92	63,83	3,10
Polis Koleji	11	74,14	96,99	85,53	7,03
Sağlık Astsubay Hazırlama Okulu	9	59,26	85,10	73,96	7,16
Sağlık Bilimleri Koleji	1	60,90	60,90	60,90	-
Sağlık Meslek Lisesi	20.701	53,78	94,62	67,65	6,08
Sağlık Meslek Lisesi Programı	29	55,16	68,43	60,80	3,07
Sekreterlik Meslek Lisesi	2	59,67	68,53	64,10	6,27
Seramik Meslek Lisesi	4	62,05	65,43	64,25	1,56
Sosyal Bilimler Lisesi	1.767	58,52	96,49	78,75	5,99
Spor Lisesi	805	54,25	77,45	62,77	4,11
Spor Meslek Lisesi	1	64,26	64,26	64,26	-
Süs Bitkileri Meslek Lisesi	2	60,10	61,53	60,82	1,01
Tapu Kadastro Meslek Lisesi	1	78,20	78,20	78,20	-
Tarım (Ziraat) Meslek Lisesi	1.141	55,28	88,46	67,60	5,55
Teknik Astsubay Hazırlama Okulu	3	69,28	83,36	76,62	7,06
Teknik Lise (Erkek Teknik)	10.389	53,99	95,36	65,98	5,53
Teknik Lise (Kız Teknik)	791	53,90	95,96	65,16	4,90
Teknik Lise Programı (Erkek Teknik)	18	55,03	76,14	64,31	5,50
Tekstil Meslek Lisesi	56	55,79	75,61	64,31	4,77
Tekstil Teknik Lisesi (Erkek Teknik)	1	60,13	60,13	60,13	-
Terzilik Meslek Lisesi	1	62,72	62,72	62,72	-
Ticaret Meslek Lisesi	30.018	53,87	91,90	63,48	4,60
Ticaret Meslek Lisesi Programı	1.881	53,87	82,43	63,81	4,51
Veteriner Sağlık Teknisyenleri Meslek Lisesi / Veteriner Sağlık Meslek Lisesi	43	57,48	78,50	66,32	5,01

Okul Türü	Aday Sayısı	En Düşük Puan	En Yüksek Puan	Ortalama	Standart Sapma
Yabancı Dille Öğretim Yapan Özel Lise	7.002	54,25	96,49	71,46	7,44
Yapı Meslek Lisesi	123	55,79	77,65	64,43	4,37
Ziraat Teknik Lisesi	4	61,03	73,21	67,76	6,34

Değerlendirme Raporları Serisi No: 12
OCAK 2019

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi İhsan Doğramacı Bulvarı No: 1
06800 Bilkent / ANKARA

T: 444 6796 www.osym.gov.tr